

Integraal beleidskader sociaal domein 2024-2036 voor beeldvormende raad
Samen groeien, gewoon doen

naam opsteller: M. ten Pas
telefoonnummer: 646 516
e-mailadres: m.tenpas@doetinchem.nl

Te besluiten om:

1. Het 'Integraal beleidskader sociaal domein 2024 – 2036 Samen groeien, gewoon doen' vast te stellen.
2. Het college op te dragen de vier sociale opgaven in het 'Integraal beleidskader sociaal domein 2024 – 2036 Samen groeien, gewoon doen' uit te werken in vier integrale uitvoeringsagenda's, te weten:
  - a. Bestaanszekerheid als basis onder een sociaal en veerkrachtig Doetinchem;
  - b. Verstevigen sociale basis in buurten en wijken;
  - c. Kansrijk opgroeien en een leven lang leren;
  - d. Gezond en gelukkig leven.

Inleiding

Afgelopen jaar hebben we gewerkt aan een nieuw toekomstgericht en integraal beleidskader sociaal domein. We zijn gestart met het uitvoeren van een evaluatie van het oude beleidskader. U hebt in juli 2023 inhoudelijke uitgangspunten en richtinggevende principes vastgesteld voor het nieuwe beleidskader. De informatieve raad van september 2023 stond in het teken van een verdiepingssessie om in gesprek te gaan over de uitdagingen en vraagstukken in het sociaal domein. Vervolgens zijn we aan de slag gegaan met de uitwerking. Daarvoor hebben we verschillende sessies georganiseerd en hebben we gesprekken gevoerd met onze verbonden partijen en andere maatschappelijke partners. Ook hebben we de Sociale Raad en de cliëntgroepen betrokken. Het nieuwe integraal beleidskader (bijlage 1) is nu gereed voor besluitvorming. Het besluit tot vaststelling en vervolg leggen we met dit voorstel aan u voor.

Argumenten

1.1. Kaderstelling door de gemeente is wenselijk en noodzakelijk.

Verschillende wetten binnen het sociaal domein, waaronder de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo), de Jeugdwet, de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) en de Wet publieke gezondheid (Wpg) schrijven voor dat er periodiek beleid vastgesteld moet worden door uw gemeenteraad. De looptijd van het oude beleidskader is verstreken, waarmee we toe zijn aan een nieuw integraal beleidskader. Ook nieuwe landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen en opgaven vragen om het maken van keuzes en stellen van prioriteiten. Met dit besluit geeft u invulling aan uw kaderstellende rol.

1.2. Input van diverse betrokkenen hebben we betrokken bij de uitwerking.

In aanloop naar het opstellen van dit integraal beleidskader hebben we in 2023 eerst teruggekeken en geëvalueerd. Het vaststellen van de inhoudelijke uitgangspunten en richtinggevende principes was een eerste belangrijke stap richting het nieuwe beleid. Vervolgens hebben we op diverse plekken input opgehaald. We hebben meerdere inspiratie- en werksessies georganiseerd met onze eigen professionals en professionals van onze verbonden partijen en maatschappelijke organisaties. We zijn in gesprek gegaan over de sociale opgaven voor de komende jaren, en welke kansen en uitdagingen we gezamenlijk zien. De rol van de gemeente, van (uitvoerings)organisaties in de praktijk en de onderlinge samenwerking waren belangrijke onderwerpen van gesprek. Vervolgens hebben we een aantal (verdiepende) gesprekken gevoerd met onze belangrijkste verbonden partijen en maatschappelijke partners. We zijn opnieuw in gesprek geweest met de Sociale Raad en de cliëntgroepen.

1.3. We werken integraal vanuit een brede, integrale visie.

Het vorige beleidskader sociaal domein richtte zich primair op de Wmo, Jeugdwet en de Participatiewet. Daarnaast waren er diverse andere kaders, visies en plannen voor sectorale of specifieke onderdelen van het sociaal domein. Wat miste is een brede, integrale visie over de volle breedte van het sociaal domein. Het sociaal domein is namelijk breder dan alleen de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Het gaat bijvoorbeeld ook over gezondheid, onderwijs, sport, cultuur, bestaanszekerheid, leefbaarheid en veiligheid. En het sociaal domein staat niet op zichzelf, maar staat in verbinding met het fysieke en economische domein. We gaan uit van integraal beleid. Met dit brede en toekomstgerichte integraal beleidskader zetten wij de volgende stap. Nog veel meer dan voorheen brengen we verbinding en samenhang aan en werken we vanuit één gedeelde visie voor de volle breedte van het sociaal domein.

1.4. We leggen onze strategische koers voor het sociaal domein vast.

Met dit integraal beleidskader leggen we onze strategische koers voor het sociaal domein vast. Dit integraal beleidskader helpt ons bij het maken van keuzes die bepalend zijn voor hoe en in welke richting het sociaal domein in onze gemeente zich ontwikkelt. Dit integraal beleidskader richt zich op de lange termijn. We leggen hierin onze ambities en beleidskeuzes vast. Dat doen we aan de hand van vijf bouwstenen en vier sociale opgaven. Ze vormen als het ware de overkoepelende paraplu waarop we in onze gemeente de uitvoering in het sociaal domein baseren. Vervolgens blijft er ruimte om in uitvoeringsagenda's, verordeningen en beleidsregels invulling en uitvoering te geven aan onze bouwstenen en sociale opgaven.

1.5. De vijf bouwstenen vormen gezamenlijk het fundament onder een sociaal en veerkrachtig Doetinchem.

We gaan werken met vijf bouwstenen: veerkracht, perspectief, inwoner centraal, preventie en vertrouwen. De bouwstenen laten zien wat wij belangrijk vinden, waar wij voor staan en hoe we te werk gaan. Ze vormen onze vuistregels, die richting geven aan beleid en uitvoering. Ze bieden handelingsperspectief voor professionals. De bouwstenen krijgen vorm en inhoud in onze uitvoeringsagenda's en in onze samenwerking met inwoners en organisaties.

1.6. We gaan aan de slag met vier grote sociale opgaven.

We kiezen voor een samenhangende aanpak. Dat vraagt erom integraal over de domeinen heen te werken. We gaan de komende jaren aan de slag met vier grote sociale opgaven:

- Bestaanszekerheid als basis onder een sociaal en veerkrachtig Doetinchem;
- Verstevigen sociale basis in buurten en wijken;
- Kansrijk opgroeien en een leven lang leren;
- Gezond en gelukkig leven.

Deze vier opgaven zijn de belangrijkste uitdagingen voor de komende jaren. Ze geven richting aan onze inhoudelijke koers en vormen de rode draad om samenhang en integraliteit te realiseren.

1.7. We stellen het gewone leven centraal.

De titel van het integraal beleidskader is *Samen groeien, gewoon doen*. Samen groeien, gewoon doen betekent voor ons het gewone leven centraal stellen en doen wat nodig is. Mensen komen het meest tot hun recht wanneer ze eigen regie ervaren en mee kunnen doen in de samenleving. We kiezen ervoor in ons beleidskader het gewone leven centraal te stellen, waarbij mensen zelf verantwoordelijk zijn voor hun leven en zoveel mogelijk zelf de regie hebben en houden. We rekenen op de zelf- en samenredzaamheid van een inclusieve samenleving waarin zo veel mogelijk mensen gewoon meedoen, waarin ze zich thuis voelen en waarin ze zich ontplooien. Soms gaat het (tijdelijk) even minder en is er meer nodig. Dan kijken we naar wat iemand wél kan. We kiezen er als vertrekpunt voor dat een hulpvraag niet altijd een probleem is waar een zorg- of ondersteuningstraject bij hoort. Professionele ondersteuning is altijd aanvullend en waar mogelijk tijdelijk. Veel dingen die we meemaken, horen bij het normale leven.

Onze aanpak is gericht op het versterken van veerkracht. Indien mogelijk lossen we samen de problemen op en versterken zo de eigen kracht. Wanneer dat niet mogelijk is, zetten we in op het accepteren van en het leren omgaan met de situatie. We investeren in het netwerk of het opbouwen daarvan. Daarmee vergroten we de veerkracht en zorgen we dat iedereen deel blijft uitmaken van onze samenleving.

2.1. Met uitvoeringsagenda's komen we tot actie en uitvoering.

Het integraal beleidskader legt onze ambities vast en beschrijft de richting die we op willen in het sociaal domein. Het is een document op hoofdlijnen. Om tot actie en uitvoering te komen, werken we iedere sociale opgave uit in een uitvoeringsagenda met concrete doelen en deelopdrachten. Bij de uitwerking van iedere sociale opgave komen vervolgens de vijf bouwstenen terug. Per uitvoeringsagenda werken we een monitoringsplan uit.

2.2. We geven de uitvoering vorm vanuit één gedeelde visie.

In de uitvoeringsagenda's gaat het niet alleen om nieuwe activiteiten. Daarin komt ook bestaand, vastgesteld beleid terug. Door de vier sociale opgaven uit te werken in integrale uitvoeringsagenda's kunnen we integraliteit en samenhang bevorderen. Zo komen we voor de breedte van het sociaal domein tot een gebundelde, integrale aanpak die gestoeld op dezelfde visie en aanpak.

Financiën

Voor de uitwerking van het financiële onderdeel verwijzen we naar *hoofdstuk 6 Financiën* (blz. 41 e.v.) van het integraal beleidskader.

Kanttekeningen

1.1. Hoe zorgen we voor focus en afbakening

Een integraal beleidskader voor de volle breedte van het sociaal domein kan heel breed ingestoken worden, waardoor focus verloren kan gaan. Door te kiezen voor vier sociale opgaven brengen we focus aan. We laten zien welke prioriteiten we stellen en wat er nodig is om te groeien in kwaliteit. Dat betekent dat we geen of minder prioriteit geven aan andere opgaven en plannen. Uiteraard pakken we onze verantwoordelijkheid bij (wettelijke) taken en verplichtingen en geven we uitvoering aan vastgesteld beleid. Maar we benadrukken dat we de komende jaren kiezen voor bouwstenen en sociale opgaven in dit beleidskader. Dit integraal beleidskader helpt ons ook bij het maken van keuzes in het sociaal domein. Welke plannen of initiatieven vinden we wenselijk en welke niet? Dat toetsen we aan dit beleidskader. Komt er een organisatie of initiatienemer bij ons met een plan? Dan kunnen we aan de hand van dit beleidskader bepalen of het plan haalbaar blijkt. Hetzelfde geldt voor onze eigen plannen.

1.2. Is een looptijd tot 2036 niet te lang?

Ook in 2036 willen we een aantrekkelijke gemeente zijn, waar het prettig wonen, werken, leven en verblijven is. Daarom willen we samen groeien in kwaliteit. Doetinchem 2036 geeft ons de focus die we hiervoor nodig hebben. We kiezen voor een looptijd tot 2036. Dit is in lijn met andere (overkoepelende) beleidsstukken, zoals de Omgevingsvisie 'Doetinchem, kloppend hart van de Achterhoek'. Met een langetermijnvisie kunnen we een duurzame verandering teweegbrengen. Maar met alleen het opschrijven van onze ambities, komen we er niet. We moeten ook monitoren of we op de goede weg zijn. Daarbij kijken we of de ingeslagen weg, met de focus op de vier sociale opgaven met bijbehorende keuzes, effect heeft. Zodat we vervolgens kunnen bijstellen en bijsturen. We werken per uitvoeringsagenda een monitoringsplan uit. Over vier jaar komen we met een volwaardige evaluatie van dit beleidskader. Op basis van die evaluatie komen we met voorstellen voor de periode daarna.

2.1.Hoe zorgen we dat organisaties waarmee we samenwerken ook een bijdrage leveren aan onze aanpak?

Om onze ambities en opgaven te realiseren, werken we samen met tientallen organisaties en initiatiefnemers. Daarbij geldt dat de invulling en uitvoering in lijn moeten zijn met de aanpak zoals in dit beleidskader verwoord. Daarom zijn we kritisch met wie we samenwerken. We verwachten van de organisaties waarmee we een relatie hebben dat zij ons gemeentelijk beleid uitvoeren. Dit vertalen we vervolgens ook door in onze opdrachten aan verbonden partijen en andere samenwerkingspartners (die bijvoorbeeld op basis van subsidie werken). We toetsen of de aanpak en activiteiten van organisaties aansluiten bij ons beleid. Vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid geven we daarmee vorm en inhoud aan deze bouwstenen voor een sociaal en veerkrachtig Doetinchem. Alleen dan kunnen we in gezamenlijkheid de volgende stap zetten en onze ambities realiseren.

Vervolg

- Na vaststelling van het integraal beleidskader brengen we deze via de gebruikelijke kanalen onder de aandacht en communiceren we hierover actief naar onze samenwerkingspartners.
- We gaan aan de slag met de implementatie van het integraal beleidskader en het opstellen van de uitvoeringsagenda's die we in de tweede helft van 2024 willen opleveren. Hierbij betrekken we onze samenwerkingspartners. Per uitvoeringsagenda werken we een monitoringsplan uit.
- Over vier jaar volgt een uitgebreide evaluatie van dit beleidskader. Op basis van die evaluatie komen we met voorstellen voor de periode daarna.

Bijlagen

- 1 Integraal beleidskader sociaal domein 2024-2036 Samen groeien, gewoon doen.
- 2 Advies Sociale Raad.
- 3 Collegereactie op advies Sociale Raad.

Burgemeester en wethouders van Doetinchem,
De secretaris, De burgemeester,

mr. G.A. Karssenbergh

mr. M. Boumans MBA MPM